

Behörighetsutredningen föreslår: "Ingen ensamrätt till yrket för psykologer"

– Vem som helst kan i dag utöva psykologisk behandling, säger Camilla Damell, förbundsjurist på Psykologförbundet, som ser allvarligt på att behörighetsutredningen inte har brytt sig om detta.

"Det finns inga skäl till att införa ensamrätt till yrket för psykologer", skriver behörighetsutredningen.

Behörighetsutredningen har nu lagt fram sitt betänkande. På Psykologförbundet fanns förhoppningar om att utredningen skulle beakta dess önskemål att stärka titelskyddet för leg psykolog. Titeln är i dag skyddad inom hälso- och sjukvården, men *inte* utanför hälso- och sjukvårdens område.

När det gäller psykologtiteln skriver utredaren:

"För att en yrkesgrupp ska ha ensamrätt till ett visst yrke måste behovet av att öka patientsäkerheten vara så stort att näringsfriheten bör begränsas. Vi anser inte att det finns skäl att införa en sådan ensamrätt för någon ytterligare grupp. En sådan ensamrätt för psykologer skulle också skapa svårigheter när det gäller att definiera vilka arbetsuppgifter som i så fall skulle omfattas av ensamrätten."

CAMILLA DAMELL anser inte att utredaren tar tillräcklig hänsyn till patientsäkerheten.

– Vem som helst kan i dag utöva psykologisk diagnostik, utredning och behandling.

Människors psykiska ohälsa har för många blivit en lukrativ marknad som lockar mer eller mindre seriösa utövare. Patienter erbjuds bot för depressioner och andra psykiska sjukdomar med hjälp av psykologiska behandlingsmetoder av personer som saknar psykologisk utbildning och kompetens. Sådan behandling kan vara direkt livshotande eller allvarligt skada människor, säger hon och fortsätter.

– Därför anser vi att samhället måste förbättra patientsäkerheten när det gäller psykologisk verksamhet genom att införa psykologlegitimation som behörighetskrav för att få utöva psykologyrket inom hälso- och sjukvården.

UTREDAREN AVVISAR även Psykologförbundets önskemål om att få en skyddad och statligt reglerad specialistordning och skriver:

"Vi anser inte att det ur ett patientsäkerhetsperspektiv finns anledning att införa specialistordning och skyddad specialistbeteckning" för yrkesgruppen.

– Det var exakt samma

FOTO: ULRICA ZWENGER

– Vi föreslog behörighetsutredningen att utreda frågan om en statlig reglering av psykologernas specialistkompetens, säger Camilla Damell, men det förslaget har också avvisats.

motivering som 1994 års behörighetskommitté anförde, säger Camilla Damell. Vårt förslag till behörighetsutredningen i maj i år var att frågan om en statlig reglering av psykologernas specialistkompetens bör

utredas närmare.

Behörighetsutredningen föreslår att man löser frågan om stärkt titelskydd genom att förbjuda vilseledande marknadsföring när det gäller tjänster och produkter inom hälso- och sjukvård. Efter-

som Socialstyrelsen ansvarar för tillsynen av skyddade titlar, anser utredaren att ett ”marknadsföringsförbud” bör ligga under Socialstyrelsens tillsyn.

CAMILLA DAMELL ANSER att det är positivt att det införs ett förbud i patientsäkerhetslagen mot att i marknadsföring använda en skyddad yrkestitel eller en titel som kan förväxlas med en skyddad yrkestitel.

– Vi anser dock inte att detta är en tillräcklig åtgärd för att komma tillrätta med problemet att personer i sin marknadsföring använder sig av titlar som kbt-terapeut, steg-1 terapeut, auktoriserad eller diplomerad samtalsterapeut. Titlar som av allmänheten förknippas med titeln psykolog.

De utövare som använder närliggande titlar och som dessutom beskriver att de arbetar med psykologiska utrednings- och behandlingsmetoder som bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet, syftar, enligt Camilla Damell, till att ge intrycket

av att de har den legitimerade psykologens kompetens.

– Enligt utredningen kommer marknadsföringsförbudet inte att omfatta användandet av uttryck som diplomerad, auktoriserad eller certifierad i samband med yrkesbeteckningar som inte är skyddade. Förbudet är inte heller kopplat till någon direkt sanktion. Dessutom är det redan i dag förbjudet att i marknadsföring av verksamhet inom hälso- och sjukvården använda sig av en skyddad yrkestitel, påpekar Camilla Damell.

FÖR DE ALTERNATIVA behandlingsformer, som inte är legitimerade inom hälso- och sjukvården, föreslår utredaren ett register som ska administreras av Konsumentverket. Behandlaren måste då vara medlem i en yrkesorganisation. En särskild lag, som innehåller de begränsningar som gäller för den som utövar alternativ- eller komplementärmedicin, föreslås också. ■

EVA BRITA JÄRNEFORS

Behörighetsutredningen på Göran Hägglunds bord

Behörighetsutredningen *Kompetens och ansvar* (SOU 2010:65) är en diger lunt på över 400 sidor. Den 13 oktober lades den på socialminister Göran Hägglunds bord. Generaldirektör Ann-Christin Tauberman fick utredningsuppdraget i april 2009.

Behörighetsreglerna inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten har setts över. Utredaren föreslår att Socialstyrelsen ska se över förbudsbegränsningarna i kvacksalveribestämmelserna, men bara när det gäller somatiska sjukdomar. Inga ytterliga grupper ska enligt utredaren regleras inom hälso- och sjukvården utöver dagens 21 legitimationsyrken.